

Відділення дизайну

Ландшафтний дизайн

ЛЕКЦІЯ 7

Тема. Зимові сади. Прийоми архітектурно-ландшафтної організації

Мета. Розкрити вибір асортименту рослин та М.А.Ф. Особливості рішення малого саду з використанням регулярного, ландшафтного та змішаного прийомів планування. Формування художнього образу малого саду з регіональною символікою.

Основні терміни: сад, регулярне планування, художній образ.

Література:

1. Ефимов А.В. Дизайн архитектурной среды . - М.: Архитектура, 2004. - 504 с.
2. Щепетков Н.И. Световой дизайн города . - М.: Архитектура С, 2006.- 320 с.
3. Крижановская Н.Я., Дубинский В.П. Светоцветовой дизайн городской среды.
– Белгород. : Изд-во БГТУ, 2006.- 136 с.

План

1. Основні вимоги щодо розміщення рослин в зимовому саду.
2. Характеристика флора- і фітокомпозицій.
3. Формування художнього образу зимового саду з використанням засобів ландшафтного дизайну.

Формування фітосередовища будь-якого типу зимового саду здійснюється з використанням усіх засобів ландшафтного дизайну - рослинності, геопластики, водяних пристроїв, малих архітектурних форм, декоративної скульптури, декоративного покриття.

Основним компонентом такого середовища є фітокомпозиції. Вони являють собою підбір найбільш декоративних, екологічно стійких в мікрокліматичних умовах інтер'єру і володіючих високим ступенем антимікробної активності видів тропічних та субтропічних рослин і формування з цих видів фітокомпозицій з направленим емоційним впливом. Фітокомпозиції знижують зорове, нервово, розумове, фізичне та ін. стомлення, покращують склад повітря виробничих приміщень.

Природні композиції можуть використовуватися як фон для елементів монументально-декоративного мистецтва чи самостійних декоративних композицій, сприяти виявленню колористичних достоїнств інтер'єру. Рослини беруть участь і в планувальній організації внутрішніх просторів в якості природних екранів й огорож.

Не всі рослини вимагають однакових умов температурного режиму в приміщенні. У зв'язку з тим, що при проектуванні зимового саду використовуються рослини, привезені з різних країн, варто виділити визначені групи рослин, що відносяться до тієї чи іншої кліматичної зони. Внаслідок цього в приміщенні варто підтримувати мікроклімат середовища життя рослин у природі.

Можна виділити 5 груп рослин, в залежності від їхнього відношення до температурного режиму характерних кліматичних зон:

- тропічні;
- субтропічні;
- сухісубтропіки;
- рослиниСередземномор'я;
- рослиниАзії.

Зимовий сад з використанням **тропічних рослин** є самим розкішним з усіх різновидів зимових садів, але й вимоги для успішного розвитку рослин дуже високі. Це рослини з безупинною вегетацією протягом всього року. Вони звикли до рівності дня і ночі, постійно високої температури (15-20°C) та основ-

ної умови успішного існування такого саду - дуже висока (до 90%) вологість, при якій прекрасно себе почувають і пальми, і папороті, і бромелієві, та безліч плодоносних тропічних рослин.

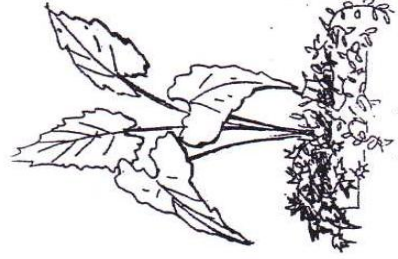
Субтропічний зимовий сад - це сад, де «виражені сезони», кращий з яких - весна, що починається у лютому. Набір квітучих субтропічних рослин у період з кінця жовтня по кінець січня дуже невеликий. У цей період, коли рослини знаходяться в стані спокою, температура зимового саду повинна знизитися до 10-12°C. Доцільна наявність в саду екзотичних хвойних рослин, наприклад кипарисів, араукарій, кедрів, італійських сосен, що прикрасять сад в осінньо-зимове міжсезоння. Починаючи з березня субтропічні рослини починають активно квітнути. Більшість з них прекрасно переносять літо на відкритому повітрі. Деякі види субтропічних рослин: алокація, арека, катеку, диффенбахія, пандорея, пуансеттія, сансевієрія, сінгоніум, фінікова пальма.

Представники сухих субтропіків - це суккуленти - рослини, що відрізняються здатністю накопичувати у своїх листях велику кількість вологи і життєво необхідних речовин. Влітку в приміщенні із суккулентами повинно бути пеку- чо, а взимку - сухо і прохолодно.

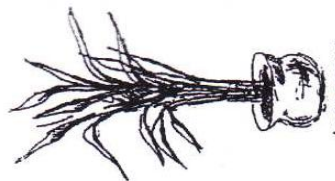
Вибір середземноморських рослин дуже великий. Більшості рослин із країн Середземномор'я підходять прохолодні в зимовий час сади. З весни до осені їм потрібно тепло та сонце, а взимку, коли в багатьох видах починається період спокою, вони скидають листя і їх обрізають. У приміщенні в цей період повинно бути світло і прохолодно.

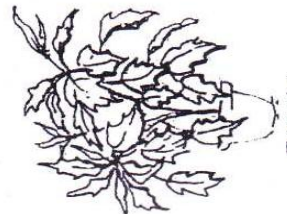
Сансевірія
Н до 1м

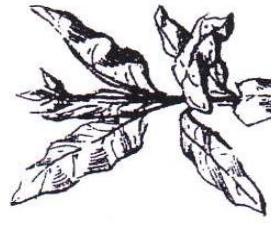
Алоєзія
Н до 1,5м

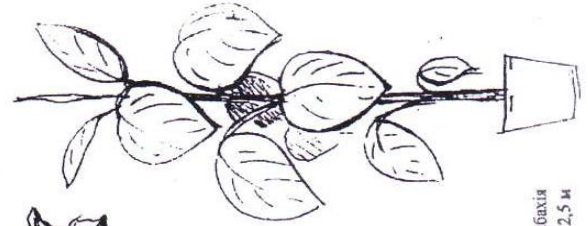
Арчаєа кітху
Н до 2м

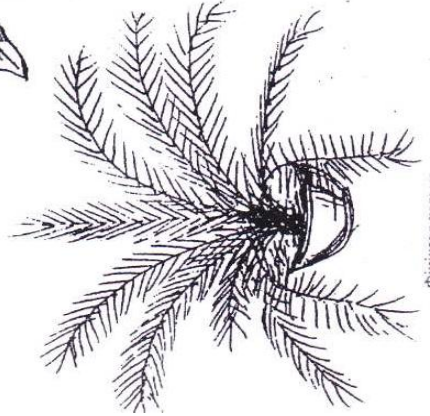
Гуайсетія
Н до 45см

Дек. банан
Н до 1м

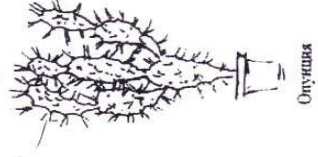
Діфенбахія
Н до 2,5 м

Фінікова пальма
Н до 3м

Миртіломактус

Опунція

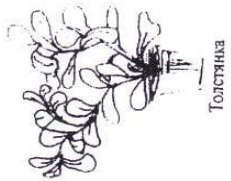

Ехінопсіс

Очіток

РОСЛИНИ СУХИХ СУБТРОПІКІВ

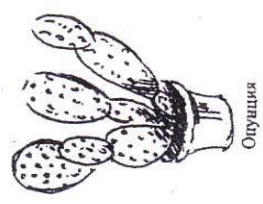
Толстянка

Алоє

Агава

Опунція

Рінеаліс

173

Саговник пониклий щий
Н до 2м

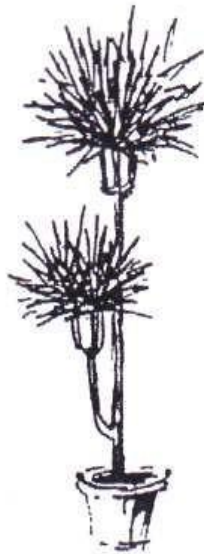

Філодендрон
Н до 1.5м

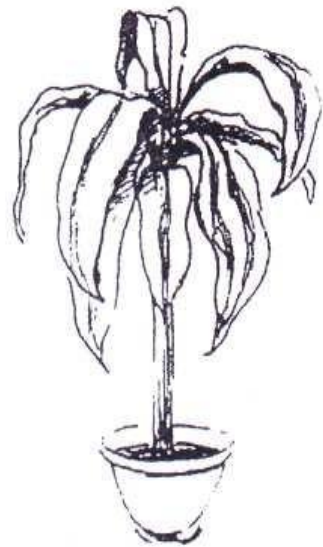
ТРОПІЧНІ РОСЛИНИ

Філодендрон
Н до 1м

Драцена
Н до 2м

Драцена
Н до 2м

Монстера
Ліана до 6м

- 1 Кокосова пальма
Н до 2м
- 2 Плющ
Ліана до 1.5м
- 3 Рео. Н до 30см

Костенець
Н до 1м

Рослини Азії можуть знаходитися як у теплий, так і в холодний зимовий час у садах. Вони у більшості випадків невибагливі у догляді, віддаючи перевагу теплу і волозі чи легкій прохолоді взимку протягом цілого року. Багато рослин з різних кліматичних зон, завдяки таким наявним властивостям, як адаптація й екологічна пластичність, можуть бути використані в єдиних композиціях. Це дає можливість не обмежувати вибір рослин для зимового саду на визначеній кліматичній зоні.

Слід зазначити, що зимові сади в основному створюються в спеціальних приміщеннях. Однак, зимовий сад може займати частину звичайного приміщення. У цьому випадку сад може бути зовсім невеликим чи складатися усього з декількох цікаво підібраних рослин.

Характер організації простору зимовище саду виявляється в різноманітному рішенні несучих конструктивних елементів - стеля, стіни, підлога. Характер рішення стелі в просторі зимовище саду повинно враховувати можливості висвітлення, тому головна умова - його прозорість. Різноманітність пластики стелі (плоска, похила, шатрова, склепінна, східчаста, провисаюча) дозволяє створювати необхідний характер простору. Однак плоский та східчастий варіант стелі складні в експлуатації, а для склепінного чи провисаючого варіантів вимагаються спеціальні конструкції. Особливе навантаження в конструктивному рішенні зимового саду несуть на собі стіни. Їхні форми досить різноманітні - вертикальні, витягнуті, склепінні, похилі, уступчасті. В залежності від характеру розміщення зимового саду в структурі будинку необхідна диференціація стін на прозорі чи декоровані натуральними матеріалами з можливістю включення рослинних угруповань. Також пластику стін можна підсилити, використовуючи додаткові елементи, такі як акваріум, флораріум, тераріум, водяні пристрої, малі архітектурні форми.

Площина підлоги, поряд із площинами стін, відіграє важливу роль у рішенні зимового саду. Вона може бути рівною, похилою, східчастою, ярусною. Рівна площина підлоги використовується в основному в невеликих по площі садах, тому що в садах з більшою площею активно використовуються елементи геопластики (підпірні стінки, сходи, пандуси). Найбільше ефектно фітосередовище зимового саду

виглядає з включенням підпірних стінок, оброблених природним камінням та іншими натуральними матеріалами. Підлога в двох ярусах розширює житловий простір, розділяє його на кілька зон. Особливу виразність в зимовому саду створюють елементи геопластики, що дозволяють створити багаторівневий простір- підпирні стінки, сходи, пандуси, невеликі пагорби, печери, гроти. Збагачується простір з елементами світлокольорового дизайну в поєднанні з водними пристроями.

Водні пристрої використовуються зі статичним і динамічним станом води. Особливо ефектні фонтани з декоративною скульптурою і елементами бонсаю, а водоспад і каскад з невеликою альпійською гіркою.

Велике значення приділяється декоративним покриттям.

Застосовується покриття з наступних матеріалів:

- сипучих - великих фракцій (гравійне, щебене);
- покриття з природних матеріалів (кам'яні і дерев'яні; бутовий камінь, пісковик, граніт, вапняк);
- покриття з штучних матеріалів (бетон, штучний камінь);
- рослинне покриття (газон).

Найбільшого поширення отримує піщаник, черепашник, граніт.

Бутовий камінь - великі шматки різних каменів (граніт, вапняк, пісковик) неправильної форми. Основне завдання формування зимового саду - це створення індивідуально художнього образу.

Композиційна організація зимового саду виражається в розміщенні рослинних угруповань, водних пристроїв, елементів геопластики в певному просторі з виявленням його стилістики - ландшафтно-декоративного або архітектурно-ландшафтної. Ландшафтно-декоративна стилістика характеризує створення середовища з імітацією природного ландшафту - пустельного, степового, лісового, гірського, тощо. Архітектурно-ландшафтна стилістика характеризує створення предметно-просторового середовища з використанням національної (регіональної) символіки - японської, китайської, англійської та ін., а також архітектурних стилів - бароко, класицизм, модерн, тощо.

Архітектурно-художнє рішення зимового саду з використанням засобів ландшафтного дизайну може бути самим різноманітним. Для досягнення худо-

жньої виразності саду використовуються прийоми імітації природного ландшафту. Зимовий сад в мініатюрі може імітувати "ліс середньої смуги", "вологі тропіки", "мікроландшафт пустелі з кактусами" та ін.

Питання для самоперевірки:

1. Як класифікуються рослини, які застосовуються для розміщення взимових садах.
2. Що являють собою флора - іфітокомпозиції?
3. Які рослини краще всього використовувати для створення зимового саду?
4. Як можуть включатися рослини в структуру зимового саду?
5. Як формується художній образ зимового саду?

